

Observationsprotokoll för observatörer och rektorer

Detta observationsprotokoll utgår från Skolinspektionens ämnesgranskningar och Arete Akademis yrkesaspekter.

Som observatör eller rektor är du säkert van att göra lektionsbesök, men tänk på att de besök som görs inom Arete har ett speciellt syfte.

De är inte allmänna bedömningar av lektioners kvalitet utan strukturerade observationer med utgångspunkt från frågeställningarna i detta protokoll. Protokollet ska överlämnas till läraren och användas som ett av de underlag som läraren utgår ifrån för att reflektera över sin praktik.

Din uppgift är att dokumentera det du observerar i detta observationsprotokoll. Resultatet blir bäst om du redan under lektionen har protokollet framför dig och fyller i så mycket du hinner. Kompletteringar kan göras efter lektionen. För varje påstående ska du kryssa lämpligt alternativ i en femgradig skala. De strecksatser som står under påståendena är bara exempel på iakttagelser som kan göras under lektionen som stöd för påståendet.

Slutligen fyller du i dina samlade kommentarer. Gör gärna detta efter men fortfarande i anslutning till lektionen. Poängtera särskilt lärarens styrkor. Men tveka inte heller att lyfta fram iakttagelser som du tycker att läraren bör reflektera över.

Ditt färdiga protokoll ska du överlämna till läraren.

Detta observationsprotokoll används både i Aretes utvecklingsprogram och som ett fristående verktyg för att observera lärares undervisning.

Copyright

Innehållet i detta dokument är upphovsrättskyddat och tillhör Arete Akademi AB, 118 82 Stockholm, Sverige. Alla rättigheter förbehålles. Innehållet får ej kopieras, överföras, distribueras eller lagras utan skriftligt medgivande från Arete Akademi AB.

Protokoll från lektionsbesök

A. En väl planerad och genomförd lektion. (Aspekt 2)

Stämmer mycket dåligt
Stämmer ganska dåligt
Stämmer ganska bra
Stämmer mycket bra

1. Läraren genomför en genomtänkt lektionsstart. - välkomnar eleverna och gör en tydlig lektionsstart - sätter in lektionen i ett större sammanhang och kopplar den till tidigare lektioner	☐	☐	☐	☐	☐
2. Läraren visar att lektionen har planerats utifrån styrdokumentet. - anger målen för lektionen utifrån ämnets syfte och centrala innehåll - hänvisar till kunskapskraven för ämnet eller kursen	☐	☐	☐	☐	☐
3. Läraren genomför en välstrukturerad lektion. - ger lektionen ett logiskt flöde där uppgifter tydligt hänger samman - skapar variation och balans mellan lärarledda genomgångar och elevaktiviteter	☐	☐	☐	☐	☐
4. Läraren utmanar och inspirerar eleverna. - utgår från elevernas intressen och förkunskaper - ger eleverna inspirerande uppgifter som kan lösas med olika komplexitet	☐	☐	☐	☐	☐
5. Läraren ger tydliga beskrivningar och förklaringar. - förklarar på flera olika sätt så att alla elever förstår - ställer kontrollfrågor för att förvissa sig om att eleverna har förstått	☐	☐	☐	☐	☐
6. Läraren gör ett tydligt sammanfattande lektionsslut. - gör en sammanfattning av lektionsinnehållet - gör en anknytning till nästa lektion eller till något annat relevant sammanhang	☐	☐	☐	☐	☐

Lärare och skola: _____ Datum: _____

Elevgruppen, årskurs, antal närvarande och frånvarande: _____

Lektionens ämne, längd och tidpunkt på dagen: _____

Lektionens huvudsakliga innehåll och arbetssätt: _____

Dina samlade kommentarer: _____

Poängtera lärarens styrkor, men tveka inte att lyfta fram iakttagelser som du tycker att läraren bör reflektera över. _____

Observatörens namn: _____ Underskrift: _____

Jag är Areteobservatör: _____ Jag är rektor: _____

B. Där läraren leder lärandet orubbligt framåt och gör lärandet synligt. (Aspekt 3+4)

Stämmer mycket dåligt
Stämmer ganska dåligt
Stämmer ganska bra
Stämmer mycket bra

1. Läraren genomför undervisningen med stort engagemang och tålamod. Ingen lämnas efter. - leder lektionen framåt med stort personligt engagemang - fångar upp elever som inte förstår eller är okoncentrerade - ger inte upp förrän alla elever är med	☐	☐	☐	☐	☐
2. Läraren ser till att arbetet under lektionen är tankemässigt utvecklande. - ställer öppna frågor där svaret inte är givet - ger eleverna möjlighet att reflektera och problematisera, i grupp eller enskilt	☐	☐	☐	☐	☐
3. Läraren drar nytta av spontana klassrumssituationer utan att tappa fokus på det väsentliga. - använder elevernas frågor i undervisningen - stannar upp och förklarar om eleverna inte förstår - använder sig av oväntade situationer utan att tappa den röda tråden	☐	☐	☐	☐	☐
4. Läraren ger meningsfull återkoppling till eleverna. - ger konstruktiv feedback på elevernas frågor, svar och synpunkter - följer upp hur eleverna arbetar och ger dem uppgiftsorienterad feedback - ger eleverna återkoppling på vad de behöver utveckla för att uppfylla kunskapskraven	☐	☐	☐	☐	☐
5. Läraren ger eleverna tillfälle att reflektera över sitt eget och kamraternas lärande. - låter eleverna reflektera över sin egen arbetsinsats och sitt lärande - tränar eleverna att bedöma och utvärdera sitt lärande, t ex genom självvärdering - tränar eleverna att bedöma och utveckla varandras lärande, t ex genom kamratrespons	☐	☐	☐	☐	☐
6. Läraren ger eleverna tillfälle att reflektera över lektionen/undervisningen. - låter eleverna utvärdera lektionens innehåll och arbetssätt - kontrollerar att eleverna har förstått lektionens väsentliga innehåll	☐	☐	☐	☐	☐

C. Där varje elev har en röst och arbetar engagerat. (Aspekt 5+6)

Stämmer mycket dåligt
Stämmer ganska dåligt
Stämmer ganska bra
Stämmer mycket bra

1. Alla elever är delaktiga under lektionen. - läraren ser alla elever och gör dem delaktiga på olika sätt - arbetssättet under lektionen bidrar till dialog och interaktion	☐	☐	☐	☐	☐
2. Alla elever tar för sig och har tilltro till sin förmåga. - eleverna ställer frågor och för fram synpunkter - eleverna prövar och utforska idéer	☐	☐	☐	☐	☐
3. Det är en positiv atmosfär i klassrummet. - klimatet präglas av arbetsglädje och lust - läraren talar till eleverna på ett positivt sätt - läraren visar värme och empati mot alla elever - eleverna behandlar varandra med tolerans och respekt	☐	☐	☐	☐	☐
4. Eleverna anstränger sig och arbetar hårt. - klimatet präglas av koncentration och ansträngning - eleverna är motiverade - eleverna kan utföra sina arbetsuppgifter utan att störas av kamrater - läraren agerar på ett konstruktivt sätt om någon elev tappat fokus	☐	☐	☐	☐	☐